

Stor Silkehejre (*Egretta a. alba* (L.)), ny for Danmark.

Af HANS BRANDT og MOGENS LUND.

(With a Summary in English: The Great White Heron (*Egretta a. alba* (L.)),
first record from Denmark.)

Ringkøbing Fjord har haft fint fuglebesøg i år, ikke som for 20 år siden af en Flamingo, men denne gang af en for så vidt lige så ekstraordinær fugl, Stor Silkehejre (*Egretta a. alba*). Fuglen holdt til i fjordens sydlige del i de sidste dage af april 1953. Vi havde på det tidspunkt opsynet på Tipperne og fik derved lejlighed til at iagttage fuglen og bestemme dens art.

Den 29. april om formiddagen blev der ringet herud til Tipperne af gdr. ANTHON KJELDEN, Obling. Han bad opsynet om at komme til Gødelen (ca. 5 km syd for Tipperne) for at se på en »snehvid ganske hejrelignende fugl«, som han de to sidste dage havde iagttaget på terrænet, sidst ca. 150 m fra vejen. På spørgsmålet om hvilket udseende næbbet havde, svarede han, at det var vanskeligt at se, da halsen under flugten var krummet helt tilbage i et S ganske som fiskehejrens. Vi undrede os over dette, da vi først havde antaget, at det drejede sig om en skestork, og tog straks derned.

Området, hvor hejren færdedes, omfatter de vestlige og sydlige dele af Værnsandene, Storedæmning og Nyværn samt Gødelen og Gødelkanalen vest for vejen fra Vesterlund til Tipperne. Terrænet er overvejende engstrækninger med til grænsende rørskov og store ganske lavvandede arealer (Værnsandene), disse sidste tørlagte under sydlige vinde. Vejen, som går gennem terrænet, er ret befærdet.

Området vest for vejen blev først undersøgt uden noget resultat. En landmand, hr. JENS PEDERSEN, Vesterlund, som arbejdede på sin jord ved Gødelen, fortalte, at han havde set den hvide fugl de to foregående dage (27. og 28. april), men ikke den pågældende dag; hans indtryk af fuglen stemte ganske overens med ANTHON KJELSENS.

Vi tog derefter østpå til Nyværnet, hvor vi fik bedre held. På ca. 200 m afstand sås fuglen pludselig lette sammen med en

Fiskehejre og flyve lige hen imod os i knap 20 m højde. Kraftigt sollys og den meget ringe afstand tillod en nøje iagttagelse af fuglens udseende, og da den yderligere lettede sammen med en Fiskehejre, var der god lejlighed til sammenligning. Det var et ejendommeligt og pragtfuldt syn i kikkerten, da den hvide fugl kom tæt på. Dens ydre svarede ganske til Fiskehejrens, blot af snehvid farve i fjerdragten og tilsyneladende helt sorte ben, lidt længere end Fiskehejrens. Dette sidste med benenes påfaldende længde var meget iøjnefaldende og udelukkede muligheden for en albinofiskehejre. Næbbet var helt sort med gulgrøn næbrod. Hejren fløj derefter vestpå over vejen til Gødelen og gik tilsyneladende ned bag nogle rør et par hundrede meter fra vejen. Vi tog derover og fik fuglen at se endnu engang, nu på ca. 80 m afstand, men til gengæld stående mod mørk baggrund. Den lettede et øjeblik efter og fløj mod nord over Bjålum Klit. I det øjeblik nåede vi at se en brunlig farve på siden af benene. Ellers fik vi det samme indtryk som før.

En albino-fiskehejre kunne det som sagt ikke være, og vi var naturligvis i høj grad i tvivl om arten, indtil vi kom hjem og fik den bestemt til en Stor Silkehejre (*Egretta alba*), aldrig set i Danmark tidligere.

Den næste dag fik vi trods kraftig regn og blæst atter lejlighed til at komme fuglen på ganske nært hold (ca. 15 m), og i det hele taget var den ikke særlig sky, færdedes således oftest så tæt ved vejen, at den kunne ses derfra og lettede altid sidst, når den sås sammen med fiskehejrer, hvad der iøvrigt var meget almindeligt.

Ifølge WITHERBY (1949, p. 137) er fuglen af sydøstlig udbredelse i Europa, idet den nævnes som ynglende i Østrig, Ungarn, Jugoslavien, Albanien, Rumænien, Grækenland og Sydøstrusland (bl. a. Volga-deltaet og Kaukasus). Dens videre udbredelse strækker sig mod øst helt til Nordjapan. Der findes fire andre geografiske racer i henholdsvis 1) det sydlige og tropiske Afrika, 2) det sydlige Asien til Australien, 3) New Zealand og 4) tempereret og tropisk Amerika.

Den nordlige form, som nu har besøgt Danmark, overvintrer i Nordafrika og Sydvestasien og er truffet i Syd- og Mitteleuropa til Tyskland og Polen, endvidere som tilfældig gæst bl. a. i de baltiske lande, Sverige, Holland og helt til Azorerne og de

Kanariske øer. Forekomsterne i Sverige fordeler sig ifl. SWÄRDSON (1950, p. 404) således: Skåne (2), Østgötland, Västmanland, Sörmanland (2) og Upland og falder i maj-juli og oktober-november. I England er fuglen ifølge litteraturen set 7 gange i forrige århundrede.

Den Store Silkehejres forlængede løse skulderfjer, der kan nå en længde af en halv meter, kaldes ligefrem egretter og var en tid offer for modehandelens opmærksomhed. De anvendtes i udstrakt grad til pynt af damehatter, og den forfølgelse, som fuglen derved var genstand for, var nær ved at udrydde arten.

Eksemplaret i Ringkøbing Fjord var som nævnt set af lokale folk 27. og 28. april, og forklaringen på det sjældne besøg kan måske søges i den kraftige østenstorm den 27., som kan have tvunget fuglen for langt østpå under forårstrækket fra syd. Den holdt til på området indtil 2. maj.

SUMMARY IN ENGLISH

The Great White Heron (*Egretta a. alba* (L.)) first record from Denmark.

During the latter days of April 1953 a Great White Heron was observed in Ringkøbing Fjord in the western part of Jutland south of Tipperne, the bird sanctuary. The area in question includes vast stretches of shallow water, a few reed-beds and rather deep canals. The bird was especially seen in these canals and often together with several Common Herons (*Ardea c. cinerea*). The Great White Heron was not very shy and was often only 150–200 m from a much frequented road. This is the first Danish record of this species.

Literatur.

- FÖRTECKNING över Sveriges fåglar, 1949. – Stockholm.
 SVÄRDSON, G. 1950: Svenska djur. Fåglarna. – Stockholm.
 WITHERBY, H. *et. al.* 1939: The Handbook of British Birds, 3.